

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp	Datum
Schriftelijke vragen bijverdienpremie	20 februari 2024
Portefeuillehouder	Afdeling
Rik Grashoff	ECA / T. Karsbergen
Postadres	Bezoekadres
Postbus 90155	Stadhuisplein 130
5000 LH Tilburg	

Geachte raadsleden,

Hierbij beantwoorden wij de schriftelijke vragen die door het raadslid S. Jansen (PvdA) zijn gesteld op grond van het Reglement van Orde gemeenteraad Tilburg 2023-1. De vragen gaan over uitstroom verhogen met de bijverdienpremie en zijn ontvangen op 19 januari 2024. De beantwoording ervan is met een bericht aan de raad verdaagd tot uiterlijk 1 maart 2024.

Tegelijkertijd zijn er raadvragen ontvangen vanuit Groen Links over de inkomstenvrijlating en uitstroompremie. Deze worden separaat beantwoord, maar liggen in elkaars verlengde.

Inleiding

Tussen oktober 2017 en oktober 2019 deed Tilburg mee aan een proef van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. We wilden zien of we de Participatiewet beter konden toepassen. Dit betekende dat we keken of mensen in de bijstand meer konden werken en misschien zelfs helemaal uit de bijstand konden komen. We probeerden dit door twee groepen te maken: één groep mocht een deel van hun werkinkomen houden bovenop hun bijstand, en een andere groep kreeg een bonus als ze uit de bijstand kwamen. Uit deze proef bleek niet duidelijk dat deze methodes mensen hielpen meer te werken of helemaal uit de bijstand te komen.

Op verzoek van de gemeenteraad startten we op 1 september 2021 een nieuwe proef die liep tot 31 augustus 2022. We probeerden twee nieuwe manieren om mensen met een uitkering te helpen. Een daarvan was de bijverdienpremie. Maar ook deze keer zagen we geen duidelijk bewijs dat de bijverdienpremie mensen hielp meer te werken of uit de bijstand te komen.

Deze ervaringen hebben ons geleerd dat het probleem niet alleen is dat werken meer moet lonen. Mensen in de bijstand lopen tegen meer problemen aan. Daarom focussen we nu op een breder programma, 'Tilburg investeert in Perspectief', waarin we inzetten op scholing, talentontwikkeling, persoonlijke begeleiding, coaching en maatwerk. Om mensen toch financieel te steunen bij het vinden van werk, hebben we nieuwe regels gemaakt. Deze regels, vastgesteld in november 2023, maken het mogelijk om een deel van het inkomen vrij te laten en bieden een bonus voor wie uit de bijstand komt.

Uitleg Termen

Bijverdienpremie: Als je in de bijstand zit en parttime werkt, mag je normaal gesproken niet al je werkinkomen houden. Met de bijverdienpremie mocht je een deel van je inkomen houden, tot €262,50 per maand. Dit heeft geen invloed op andere toeslagen die je misschien krijgt.

Inkomstenvrijlating: Dit betekent dat je een deel van je werkinkomen mag houden zonder dat het invloed heeft op je bijstandsuitkering. De regels hiervoor zijn vrij strikt.

Uitstroompremie: Als je na minstens 24 maanden in de bijstand een baan vindt, kun je een bonus krijgen van maximaal €1250. Dit wordt in twee delen uitbetaald.

Basisbaan: Dit is een baan voor mensen die willen werken maar geen baan kunnen vinden. Deze banen zijn maatschappelijk nuttig en zorgen voor een passend inkomen en goede werkomstandigheden. Je krijgt hierbij ook persoonlijke begeleiding.

Vraag 1

Is het college bekend met de successen van onder andere de gemeenten Arnhem, Doetinchem, Aalten, Wageningen en Amsterdam met de bijverdienpremie?

Antwoord 1

Ja, we zijn op de hoogte van de experimenten met de bijverdienpremie in steden zoals Arnhem en Amsterdam. We hebben de informatie en resultaten van deze steden bekeken.

Vraag 2

Hoe kijkt het college naar de successen met de hogere uitstroom naar deeltijdwerk in deze gemeenten ten opzichte van de stopzetting van de proef met de bijverdienpremie in Tilburg.

Antwoord 2

De ervaringen met de bijverdienpremie verschillen per gemeente. Hoewel sommige steden positieve resultaten melden, tonen onderzoeken aan dat er geen eenduidig bewijs is dat de bijverdienpremie overal werkt. We blijven kritisch kijken naar wat het beste werkt voor Tilburg.

Vraag 3

Welk verschil in afwegingen verklaart volgens het college het verschil in oordeel over het instrument 'bijverdienpremie' tussen de gemeenten die hiermee doorgaan en Tilburg?

Antwoord 3

Elke gemeente heeft zijn eigen manier van werken met de bijstand. Dit maakt het lastig om directe vergelijkingen te trekken tussen Tilburg en andere gemeenten. Onze focus ligt op wat het beste is voor onze inwoners, gebaseerd op bewijs en ervaring.

Vraag 4

Is het college bereid met de genoemde gemeenten contact op te nemen om een bredere analyse te maken van de succesfactoren van de aanpak met de bijverdienpremie binnen deze gemeenten.

Antwoord 4

We hebben al veel geleerd van de beschikbare informatie over de bijverdienpremie in andere gemeenten. Ons programma, Tilburg investeert in Perspectief, omvat al veel van de succesfactoren zoals perspectief bieden en goede begeleiding. We blijven openstaan voor leren, maar onze huidige aanpak sluit al goed aan bij deze principes.

Vraag 5

Ziet het college kansen om met de geleerde lessen van de genoemde gemeenten waar de bijverdienpremie tot succes in uitstroom heeft geleid te kijken naar een nieuwe proef met, of, permanente invoering van, de bijverdienpremie in Tilburg? Waarom wel/niet?

Antwoord 5

Op basis van de huidige bewijzen en onze ervaringen heeft de bijverdienpremie niet het gewenste effect aangetoond. Daarom starten we geen nieuwe proef. We richten ons liever op het versterken van ons programma dat inzet op basisbanen, om zo een duurzaam perspectief te bieden aan onze inwoners die

moeite hebben met het vinden van regulier werk. In het vervolg voorstel over de basisbanen komen we terug op de inzet van deze premie om het dan integraal te kunnen bespreken.

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college,

mr. A. van Berckel, MBA
gemeentesecretaris

drs. Th.L.N. Weterings
burgemeester

Bijlagen

CPB Notitie – Evaluatie experimenten Participatiewet

Collegeadviesnota evaluatie bijverdienpremie en ontwikkelpremie

Collegebesluit Beleidsregels inkomstenvrijlating en uitstroompremie 2023